

Sygn. akt VIII U 653/23

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6.03.2023 r ZUS II Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 1.02.2023 roku odmówił D. M. prawa do przeliczenia emerytury, ponieważ nie przedłożyła nowych dowodów mających wpływ na wysokość świadczenia. Emerytura została przyznana na podstawie art. 24 i 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zatem brak podstaw do przeliczenia emerytury według „starych zasad”.

/decyzja w aktach ZUS/

W dniu 30.03.2023 r wnioskodawczyni odwołała się od tej decyzji.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4/

Na rozprawie w dniu 16.11.2023 r wnioskodawczyni sprecyzowała, że wnosi o przeliczenie emerytury według starych zasad. Podniosła, że kwestia ta była przedmiotem wcześniejszego postępowania w sprawie VIII U 820/22. Pełnomocnik ZUS wniósł o odrzucenie odwołania z uwagi na powagę rzeczy osądzonej ewentualnie o oddalenie odwołania.

/e – prot. 00:00:36/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. M. urodziła się w dniu (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 22.08.2006 r dla wnioskodawczyni ustalono kapitał początkowy w kwocie 91.876,40 zł.

/okoliczność bezsporna/

Kolejnymi decyzjami z dnia 31.10.2006 r, 21.05.2007 r, 2.10.2020 r organ rentowy przeliczał wnioskodawczyni kapitał początkowy, ustalając go ostatecznie na kwotę 92.890,05 zł.

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 3.11.2020 r organ rentowy przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury. Emerytura została przyznana na podstawie art. 24 i 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

/okoliczność bezsporna/

Decyzjami z dnia 17.03.2022 r, 18.03.2022 r, 23.05.2022 r organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do przeliczenia kapitału początkowego i emerytury. Od powyższych decyzji wnioskodawczyni złożyła odwołanie, które było rozpoznawane w sprawie o sygnaturze akt VIII U 820/22. Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 25.10.2022 r oddalił odwołania. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy podniósł, m.in., że organ rentowy prawidłowo ustalił dla wnioskodawczyni kapitał początkowy i emeryturę na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej, jako dla osoby urodzonej po dniu 31.12.1948 r. Postanowieniem z dnia 6.12.2022 r Sąd Apelacyjny odrzucił apelację.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 2.02.2023 r wnioskodawczyni złożyła w organie rentowym wniosek o ponowne przeliczenie emerytury wg. Starych zasad, bowiem nie podpisała umowy na otwarte fundusze emerytalne, łącznie z rewaloryzacją.

/wniosek w aktach ZUS/

Decyzją z dnia 6.03.2023 r ZUS II Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 1.02.2023 roku odmówił D. M. prawa do przeliczenia emerytury, ponieważ nie przedłożyła nowych dowodów mających wpływ na wysokość świadczenia. Emerytura została przyznana na podstawie art. 24 i 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zatem brak podstaw do przeliczenia emerytury według „starych zasad”.

/decyzja w aktach ZUS

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd nie uwzględnił wniosku rentowego o odrzucenie odwołania, albowiem organ rentowy wydał nową decyzję, od której ubezpieczona wniosła nowe odwołanie. Jednakże nie zasługiwało ono na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art.173 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art.174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art.26 ust.3 dla osób w wieku 62 lat (art.173 ust.2 ww. ustawy).

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art.173 ust.3 ww. ustawy).

Zgodnie z treścią art.174 ust.1 i 2 ww. ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1. okresy składkowe, o których mowa w art.6,
2. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 5,
3. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art.15, 16, 17 ust.1 i 3 oraz 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (ust.3)

W myśl art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 według art. 25. ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na

subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę (art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114. – art. 175 ust. 4 ustawy.

Z kolei na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli: po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Z cytowanego przepisu wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442/. Do wznowienia postępowania w sprawie ustalenia wysokości kapitału początkowego wymagane jest ujawnienie okoliczności nieznanymi organowi rentowemu w chwili orzekania, ale istniejących przed wydaniem decyzji, czyli takich okoliczności, które nie były znane organowi rentowemu w chwili orzekania o wysokości kapitału początkowego, a nie takie, które zostały przedłożone wprawdzie organowi rentowemu w chwili orzekania o wysokości kapitału, a nie zostały uwzględnione. Przesłanką ponownej oceny uprawnień ubezpieczonych są "nowe dowody" i "ujawnione okoliczności" istniejące przed podjęciem decyzji organu rentowego mające wpływ na wysokość świadczenia. /III AUa 116/16 - wyrok SA Gdańsk z dnia 31-05-2016/. Zwrot "przedłożenie nowych dowodów" oznacza zgłoszenie każdego prawnie dopuszczalnego środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość. Natomiast użyte w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej pojęcie "ujawnienie okoliczności" oznacza powołanie się na fakty dotyczące ogółu wymagań formalnych i materialnych związanych z ustaleniem przez organ rentowy prawa do świadczenia lub wysokości świadczenia. Są to określone w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokości np. staż pracy, wiek, niezdolność do pracy, ale także uchybienia przez organ rentowy normom prawa procesowego lub materialnego, wpływające potencjalnie na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją prawną osoby zainteresowanej (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2014 r., I UK 322/13, LEX nr 1444596 oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 grudnia 2015 r., III AUa 1087/15, LEX nr 1979499).

W sprawie nie jest sporne, że nie zostały przedłożone nowe dowody dające podstawę do ponownego ustalenia kapitału początkowego, a tym samym emerytury. Nadto z uwagi na wiek ubezpieczonej brak możliwości ustalenia wysokości emerytury na innych zasadach niż przyjęte przez organ rentowy. Bez wpływu na powyższe pozostaje również brak przynależności do OFE, albowiem przynależność ta była dla ubezpieczonej dobrowolna. Prawdliwość ustalenia emerytury na wskazanej podstawie prawnej została potwierdzona w prawomocnym wyroku SO w Łodzi w sprawie VIII U 820/22.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie, jako bezzasadne.